

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/72/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114206439
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5114206439.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a sudcov JUDr. Yvety Dzugasovej a JUDr. Adriany Gallovej, v právnej veci navrhovateľov: 1/ Z. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. L. XXX/XX, XXX XX L. - L., 2/ M. L., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. L. XXX/XX, XXX XX L. - L., obaja zastúpení JUDr. Jozefom Herbulákom, advokátom, so sídlom G. XK, XXX XX Y., proti odporkyni: E. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. N. XXXX/XXX, XXX XX S. - K., zastúpenej JUDr. Miroslavom Michaličkom, advokátom, so sídlom I. XX, XXX XX Y., o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/63/2014-445 zo dňa 03. novembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14C/63/2014-445 zo dňa 03. novembra 2015 potvrdzuje.

Odporkyňa je povinná nahradiť navrhovateľom v rade 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 888,23 Eur, na účet JUDr. Jozefa Herbuláka, advokáta, so sídlom G. XK, XXX XX Y., do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd vyhovel návrhu navrhovateľov, keď určil, že kúpna zmluva zo dňa 09.09.2013, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Žilina dňa 16.09.2013 pod V 6620/13 a ktorou navrhovatelia v rade 1/ a 2/ predali odporkyni nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX v k.ú. L., okres Žilina ako KN-C parc. č. 831/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 338 m², KN-C parc. č. 831/2 záhrady o výmere 367 m², KN-C parc. č. 831/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 125 m², KN-C parc. č. 833 záhrady o výmere 219 m² a rodinný dom súp. č. XXX postavený na KN-C parc. č. 831/3, je neplatná. Zároveň určil, že navrhovatelia Z. L., rod. L., r.č. XXXXXX/XXX a M. L., rod. S., r.č. XXXXXX/XXX, obaja bytom J. L. XXX/XX, L. - L., sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, v k.ú. L., okres Žilina, ako KN-C parc. č. 831/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 338 m², KN-C parc. č. 831/2 záhrady o výmere 367 m², KN-C parc. č. 831/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 125 m², KNC parc. č. 833 záhrady o výmere 219 m² a rodinný dom súp. č. XXX postavený na KNC parc. č. 831/3. Súčasne uložil odporkyni povinnosť nahradiť navrhovateľom v rade 1/ a 2/ trovy konania vo výške 132,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 5.234,89 Eur a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľov, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom zo dňa 25.02.2014 sa navrhovatelia domáhali určenia neplatnosti vyššie uvedenej kúpnej zmluvy, ktorou navrhovatelia predali odporkyni nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX v kat. úz. L. okres Žilina ako KN-C parcelu č. 831/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 338 m², KN-C parc. č. 831/2 záhrady o výmere 367 m², KN-C parc. č. 831/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 125 m², KN-C parc. č. 833 záhrady o výmere 219 m² a rodinný dom so súp. č.

XXX postavený na KN-C parc. č. 831/3 (ďalej aj „sporné nehnuteľnosti“). Zároveň žiadali, aby súd určil, že navrhovatelia v rade 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností.

3. Svoj návrh odôvodnili tým, že ako starobní dôchodcovia dňa 14.08.2012 so spoločnosťou SOS financ plus, s.r.o., Legionárska 5265, 901 01 Malacky, IČO: 36 763 420 uzavreli úverovú zmluvu č. 25/12, ktorou čerpali úver vo výške 15.000,00 Eur, ktorý použili čiastočne na uhradenie predchádzajúceho záväzku voči Slovenskej sporiteľni, a.s. a na úhradu nedoplatku za plyn a zvyšok použili na splácanie úrokov voči SOS financ plus, s.r.o.. Úver bol zabezpečený Zmluvou o zriadení záložného práva k sporným nehnuteľnostiam. Dodatkom č. 1 a dodatkom č. 2 sa predlžovala splatnosť poskytnutého úveru, pričom táto splatnosť bola dohodnutá do 14.09.2013. Hoci uhrádzali mesačné splátky po 472,26 Eur, išlo len o platenie úrokov. VUB, a.s. zamietla v auguste 2013 žiadosť navrhovateľov o úver. Keďže hrozilo, že pre dlh navrhovatelia prídu o dom, ktorý bol predmetom záložného práva, intenzívne hľadali inú nebankovú spoločnosť, ktorá by im poskytla úver na refinancovanie dlhu voči SOS financ plus, s.r.o. Telefonicky preto kontaktovali Z. K., ktorý ich začiatkom septembra 2013 osobne navštívil a sľúbil, že im zabezpečí pôžičku vo výške cca 20.000,00 Eur na vyplatenie starého úveru. Dňa 09.09.2013 ich jeho kolegyňa Z. G. zavolala na stretnutie. Navrhovatelia sa domnievali, že podpíšu úverovú zmluvu a zo získaných peňazí vyplatia úver voči SOS financ plus, s.r.o. a nový úver budú v dohodnutých mesačných splátkach spláčať. Na stretnutí im bolo predložených viacero dokumentov. K Z. G. a Z. H. mali plnú dôveru a predložené listiny, tak ako ich predkladali, bez prečítania podpisovali. Navrhovatelia boli uisťovaní zo strany pani G. a pána H., že ide o štandardný postup a o štandardné dokumenty, ktoré sa používajú pri vybavovaní úveru. Navrhovatelia sú osoby práva neznalé; nerozumejú obsahu právnických formulovaných zmlúv a listín a v plnej miere sa preto spoľahli na pani G. a pána H., ktorí prezentovali úprimnú snahu pomôcť im pri vybavovaní úveru. Niektoré z listín navrhovatelia podpísali na Notárskom úrade JUDr. Tatiany Vrlíkovej v L..

Pri podpisovaní zmlúv im bolo povedané, že dom bude iba dočasne prepísaný na odporkyňu po dobu, kým sa nevybaví úver a následne sa nehnuteľnosti opäť prepíšu na nich. Pri podpise dňa 09.09.2013 im nebol odovzdaný rovnopis žiadnej z listín, ktoré u notára podpísali. Bolo im iba povedané, že asi do dvoch mesiacov bude úver vybavený a že následne budú kontaktovaní. Na stretnutí dňa 09.09.2013 Z. G. odovzdala navrhovateľom rukou napísané pokyny týkajúce sa ďalšieho postupu, z ktorých vyplýva, že bude potrebné vypracovať znalecký posudok na určenie hodnoty nehnuteľností, predložiť výmer o dôchodku a podpísať žiadosť a čestné prehlásenie. Dňa 30.09.2013 sa uskutočnila ohliadka nehnuteľností za účelom stanovenia ich hodnoty pre potreby získania úveru. Znalkyňa Ing. Jančovičová vypracovala posudok č. 86/2013 a stanovila všeobecnú hodnotu nehnuteľností na čiastku 143.000,00 Eur. Predmetný znalecký posudok bol v spolupráci s Z. G. predložený Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., pobočka Kysucké Nové Mesto, kde v decembri 2013 bolo navrhovateľom potvrdené, že im bude poskytnutý úver vo výške 40.800,00 Eur, za podmienky splatenia ostatných predchádzajúcich úverov so zostatkom cca 7.000,00 Eur (v Poštovej banke, a.s. a na stavebnom sporení). Navrhovatelia tak od PSS, a.s. mohli získať asi 33.000,00 Eur na pokrytie požadovaných záväzkov. Z. K. však od nich žiadal okrem sumy získanej od stavebnej sporiteľne (33.000,00 Eur) i sumu 15.000,00 Eur v hotovosti. Uvedenú sumu žiadal vyplatiť vopred v hotovosti s tým, že až následne dôjde k spätnému prevodu sporných nehnuteľností. Keď s tým navrhovatelia nesúhlasili, Z. K. im oznámil, že iná možnosť nie je a že ak nebudú rešpektovať jeho podmienky, z domu ich vystaňuje a nehnuteľnosť predá tretej osobe. Až v januári 2014 Z. K. odovzdal navrhovateľom rovnopis kúpnej zmluvy zo dňa 09.09.2013 a notársku zápisnicu N 486/2013 z 09.09.2013, z ktorých navrhovatelia pochopili, že boli po celý čas zavádzaní (a v konečnom dôsledku oklamaní) a podpísali kúpnu zmluvu, ktorou dom „predali“ odporkyňi za cenu 41.000,00 Eur a že tiež podpísali i notársku zápisnicu vo forme exekučného titulu, v ktorej sa zaviazali z domu vystaňovať v lehote do 07.12.2014 pod hrozbou výkonu rozhodnutia. Pri podpisovaní dokumentov u notára navrhovatelia nevedeli, že podpisujú notársku zápisnicu, táto im nebola notárkou prečítaná a vysvetlená. Tieto dokumenty museli byť už vopred pripravené, keďže overovanie podpisov, vrátane podpisu notárskej zápisnice, trvalo u notára asi 5 minút. Na základe kúpnej zmluvy bola zo strany kupujúcej (resp. osôb tvrdiacich, že konajú v jej mene) navrhovateľom vyplatená suma 4.910,08 Eur na ich účet a suma 20.089,92 Eur na účet SOS financ plus, s.r.o., t.j. spolu 25.000,00 Eur. Pokiaľ ide o čiastku 1.000,00 Eur, ktorá mala byť vyplatená na účet XXXXXXXXXXX/XXXX, navrhovatelia nemajú vedomosť o tom, komu účet patrí. Rozhodne však popierajú vyplatenie sumy 15.000,00 Eur v hotovosti tak, ako sa to uvádza v čl. III ods. 2 písm. d) zmluvy. Takýto krok by navyše ani nemal logiku, keďže 4.910,08 Eur bolo vložených na ich účet. Za tejto situácie nič nebránilo tomu, aby osoby konajúce v mene odporkyne poukázali i sumu 15.000,00 Eur bezhotovostne na ich účet. Dňa 17.2.2014 o 18:15 hod. odoslal Z. K. zo svojej mailovej adresy K.@A.U. zaslal na adresu Mgr. O. G. S.@M..N. <mailto:S.@M..N.> návrh kúpnej

zmluvy a návrh na vklad na spätný prevod nehnuteľností do vlastníctva navrhovateľov, s tým, že žiadal za ne od navrhovateľov kúpnu cenu vo výške 48.000,00 Eur. K podpísaniu kúpnej zmluvy nedošlo, aj keď navrhovatelia v zúfalstve boli ochotní vyplatiť požadovanú sumu (33.000,00 Eur zo schváleného stavebného úveru a 15.000,00 Eur im boli ochotní poskytnúť syn D. L. s manželkou Mgr. O. G.), a to z dôvodu, že Z. K. žiadal vyplatenie peňazí vopred. Navrhovatelia tak nemali istotu, či Z. K. zabezpečí, aby odporkyňa previedla nehnuteľnosti späť do ich vlastníctva. S návrhom, že sumu 15.000,00 Eur zložia do notárskej úschovy (z ktorej budú peniaze vyplatené až po právoplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu do katastra nehnuteľností v prospech navrhovateľov) Z. K. nesúhlasil. Rokovala s ním o tom Mgr. O. G.. Počas rokovania Z. K. niekoľkokrát zdôraznil, že ak navrhovatelia neodovzdajú odporkyni prostredníctvom neho sumu 15.000,00 Eur, ihneď sporné nehnuteľnosti predá tretej osobe, s tým že už má aj konkrétneho kupujúceho.

4. Vo vzťahu k opisu rozhodných skutočností navrhovateľa vyslovili právny názor, že kúpna zmluva zo dňa 09.09.2013, ktorej vklad ktorej bol povolený do katastra pod sp. zn. V 6620/2013 dňa 16.09.2013, je neplatná z viacerých dôvodov. Primárne poukázali na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a konštatovali, že pri spornej kúpnej zmluve z 09.09.2013 absentuje vážnosť prejavu vôle na strane predávajúcich. Nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu, je rodinný dom s pozemkom, ktorý svojpomocne postavili a ktorý obývali od roku 1978. Navrhovatelia inú nehnuteľnosť nevlastnia. Nikdy nemali v úmysle dom predať, nikdy predaj neinzerovali v tlači alebo na internete a s predajom neoslovili žiadneho realitného makléra. O tom, že nešlo o reálny predaj nehnuteľností, svedčí i to, že navrhovatelia odporkyňu ako kupujúcu nikdy osobne nevideli, nevedeli ani ako vyzerá (stretávali sme sa iba s Z. K., Z. H. a Z. G.). Odporkyňa si pred uzavretím zmluvy, a ani následne „kúpenú“ nehnuteľnosť neprišla obhliadnuť, nezaujímala sa o jej technický stav a do dnešného dňa sa nedomáha ani len prístupu do „svojej“ nehnuteľnosti. Je evidentné, že takto by sa bežne človek vo veku 25 rokov, ktorý by si za pomerne veľkú sumu kúpil nehnuteľnosť na bývanie, nesprával. Pasivita odporkyne preto evokuje logický záver, že ani ona ako kupujúca nemala nikdy vážny záujem o kúpu nehnuteľnosti a že je iba tzv. bielym koňom, t.j. osobou, na ktorú je nehnuteľnosť formálne vedená. Pokiaľ na strane oboch zmluvných strán nejde pri kúpnej zmluve z 09.09.2013 o vážne mienený prejav vôle, ide o neplatný právny úkon podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pre vyslovenie neplatnosti zmluvy z tohto právneho dôvodu pritom postačí, ak vážnosť prejavu vôle absentuje čo i len na jednej zo zmluvných strán. Ďalej navrhovatelia poukázali na neplatnosť predmetného právneho úkonu ust. § 39 Občianskeho zákonníka a uvideli, že o obchádzanie zákona ide v prípade, ak síce právny úkon priamo nie je v rozpore so zákonom, ale svojimi účinkami a najmä svojím účelom jeho ciele a zmysel obchádza. Je nesporné, že vo všeobecnosti uzavretím kúpnej zmluvy jej účastníci sledujú odplatný prevod vlastníctva. V predmetnej veci z okolností, za akých bola napadnutá kúpna zmluva podpísaná, vyplýva, že na ani jednej zo strán nebol úprimný záujem o prevod vlastníctva za odplatu. Reálnym dôvodom podpísania zmluvy mohla byť iba snaha o zabezpečenie prípadne poskytnutého úveru, čo malo byť riešené uzavretím záložnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečovacom prevode práva (§ 553 Občianskeho zákonníka). Ak by sa pripustilo, že kúpna zmluva je platná, tak zmluvné strany by legitímny cieľ (zabezpečenie pohľadávky z úveru), dosiahli obchádzaním zákona, keď namiesto záložnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečovacom prevode práva uzavreli kúpnu zmluvu. Zatiaľ čo zabezpečovacie právne inštitúty poskytujú dlžníkovi pri riadnom splácaní dlhu dostatočnú ochranu pred zneužitím zabezpečenia, v prípade „zabezpečenia“ budúceho záväzku uzavretím kúpnej zmluvy je dlžník vystavený svojvôli veriteľa. Z dôvodu obchádzania zákona, ako aj rozporu zmluvy s dobrými mravmi, je preto predmetná kúpna zmluva absolútne neplatná.

5. Okrem toho, podľa § 49 Občianskeho zákonníka účastník, ktorý zmluvu uzavrel v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, má právo od zmluvy odstúpiť. Podaním žaloby navrhovateľa zároveň odstupujú od kúpnej zmluvy z 09.09.2013, pričom právne účinky odstúpenia nastanú doručením žaloby odporkyni. O tieseň ide v prípade, ak hospodársky alebo sociálny stav osoby, ktorý na ňu dolieha takým spôsobom a takou závažnosťou, že sa ním dá pohnúť k urobeniu právneho úkonu za nápadne nevýhodných podmienok, t.j. urobí taký úkon, ktorý nebyť existencie tiesne, by inak nikdy neurobil. Ako navrhovatelia vyššie preukázali, v septembri 2013 boli pod silným tlakom spoločnosti SOS financ plus s.r.o., od ktorej hrozilo, že ak do 14.09.2013 nesplatia úver, bude začatá realizácia výkonu záložného práva, prídu o nehnuteľnosť, v ktorej bývajú a stanú sa z nich bezdomovci. Tieto existenčné problémy vyvolali tieseň, pričom o pomeroch, v ktorých sa nachádzali vedeli všetci zainteresovaní, ktorí pripravovali predmetnú kúpnu zmluvu (vedeli, akú sumu dlhujeme SOS financ plus s.r.o., že dlh je zabezpečený záložným právom a že končí lehota splatnosti). Nikdy predtým neboli navrhovatelia v obdobnej situácii. V súčasnosti sú obidvaja navrhovatelia v dôchodkovom veku, kedy je možnosť získania inej nehnuteľnosti nereálna. V dôsledku strachu zo straty obydľia navrhovatelia objektívne

nemohli počítať tento stav inak, ako tieseň. Okrem tiesne bola napadnutá kúpna zmluva uzavretá i za nápadne nevýhodných podmienok, ktoré spočívajú v príkrom nepomere hodnôt poskytnutých plnení. Na základe spornej kúpnej zmluvy získala odporkyňa majetok minimálne v hodnote 143.000,00 Eur (podľa znaleckého posudku), reálne však bolo navrhovateľom zaň zaplatená suma 4.910,08 Eur na ich účet a 20.089,92 Eur na účet SOS financ plus s.r.o., t.j. spolu 25.000,00 Eur. Odporkyňa tak získala hodnotnú nehnuteľnosť za 17,4% jej ceny a bez akéhokoľvek právneho dôvodu „ušetrila“ sumu 118.000,00 Eur. Navrhovatelia odporkyňu nepoznajú, nie sú s ňou v žiadnom príbuzenskom ani inom obdobnom vzťahu, a preto nemali dôvod de facto jej darovať hodnotu zodpovedajúcu 118.000,00 Eur. Kúpna cena, ktorá bola reálne zaplatená, resp. i cena uvedená v zmluve (41.000,00 Eur) je suma, za akú si nemožno v Žiline kúpiť ani len byť. Aj laikovi neorientujúcemu sa na trhu s nehnuteľnosťami musí byť už na prvý pohľad zjavné, že deklarovaná cena je extrémne podhodnotená. Nakoľko touto žalobou napadnutá kúpna zmluva bola uzavretá v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, je odstúpenie od zmluvy dôvodné a zmluva sa zrušuje od samého začiatku s účinkami ex tunc. Navrhovatelia tiež uviedli, že sú si vedomí, že v prípade, vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy sú zmluvné strany povinné navzájom si vrátiť poskytnuté plnenia, čo znamená povinnosť vrátiť odporkyni čiastku 25.000,00 Eur.

6. Navrhovatelia počas celého konania zotrvali na dôvodoch uvedených v návrhu. Vyslovili názor, že odporkyňa bola súčasťou nejakej organizovanej skupiny, tak ako vyplynulo v podstate aj z priznania odporkyne pred vyšetrovateľom, išlo o skupinu, ktorú viedol a koordinoval Z. K., ktorý je v súčasnosti aj trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin podvodu. Pri všetkých takýchto jednotlivých prevodoch je rovnaký modus operandi, kedy táto skupina využila finančnú núdzu osôb, ktorým hrozila či už exekúcia, alebo výkon záložného práva na nehnuteľnosť, využili ich nevedomosť, neskúsenosť a zabezpečili si prevod nehnuteľnosti na seba, samozrejme bez toho, aby vyplatili kúpnu cenu. Odporkyňa vo veci figurovala ako tzv. „biely kôň“, to znamená osoba na ktorú bolo potrebné nehnuteľnosť na určitý čas napísať a nebyť predbežného opatrenia ktorým súd zakázal odporkyni s nehnuteľnosťou nakladať, tak by nehnuteľnosť previedli na iné osoby.

7. Odporkyňa vo vzťahu k uplatneným návrhom počas konania zotrvala na tom, že predložených dôkazov aj z návrhu samotného je evidentné, že navrhovatelia si boli vedomí, že podpisujú kúpnu zmluvu, nakoľko podnikali kroky k ostatnému prevodu majetku a preto si museli byť vedomí prevodu vlastníctva. Počas konania namietala predpojatosť súdu, na ktorú však súd podľa § 15a ods. 5 O.s.p. neprihliadal, nakoľko dôvodom namietanej predpojatosti boli okolnosti, ktoré spočívali v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci. Zároveň žiadala zopakovať dokazovanie z dôvodu, že nemala ona či jej právny zástupca možnosť položiť svedkom či účastníkom otázky, avšak súd nezopakoval dokazovanie, nakoľko neboli splnené dôvody pre odročenie pojednávania pri ospravedlnení právneho zástupcu odporkyne na pojednávaní 11.12.2014 a nejestvoval žiaden dôvod, aby sa pojednávania nezúčastnila odporkyňa.

8. Súd zamietol návrh na výsluch JUDr. Tatiany Vrlíkovej, nakoľko súd vzhľadom na ostatné skutočnosti ani nepovažoval za podstatné, či bol alebo nebol obsah notárskej zápisnice prečítaný a či mu navrhovatelia porozumeli. Rovnako zamietol návrh na výsluch Z. K., Z.H. pretože skutočnosti, ktoré by súd mohol zistiť z ich výpovede považoval za nepodstatné pre rozhodnutie vo veci, pretože úlohou súdu nie je zistiť pre ktoré osoby nakupovala nehnuteľnosti odporkyňa a odhaľovať trestnú činnosť, ale rozhodnúť v merite veci. Rozhodovacou činnosťou súd nemá suplovať orgány činné v trestnom konaní. Rovnako za nedôvodné považoval súd opakovanie dokazovania z dôvodu neúčasti odporkyne a jej právneho zástupcu na prvom pojednávaní.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie jednoznačne preukázané, že navrhovatelia boli v čase vykonania právnych úkonov s odporkyňou v tiesni, kedy im hrozil výkon záložného práva na nehnuteľnostiach, ktoré mali v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov z dôvodu zabezpečenia nevýhodného úverového vzťahu vzniknutého na základe zmluvy so spoločnosťou SOS finance plus, s.r.o., keďže tento úverový vzťah bol niekoľkokrát prolongovaný, no vždy so zvýšením záväzku navrhovateľov a ich neschopnosti ako dlžníkov dlh splatiť. Výkon záložného práva hrozil teda navrhovateľom priamo a bezprostredne a prevládala u nich obava o zachovanie majetku a prístrešia v čase ich dôchodkového veku, bez reálnej možnosti zvýšenia príjmov a získania úveru na splatenie nevýhodného úveru - refinancovanie. Pre existenciu tiesne, ako pocitu bezprostredne hroziacej ujmy, je nepodstatné, že sa jej navrhovatelia vystavili svojou nedbanlivosťou či ľahkovážnosťou, alebo boli podvedení či oklamaní. Za podstatnú súd považoval skutočnosť, že právny úkon vykonala odporkyňa priamo alebo cez sprostredkované osoby, či už konajúc na ich príkaz alebo osoby konajúc na príkaz odporkyne. Odporkyňa však zneužila tieseň na strane navrhovateľov a za spoluúčasti iných osôb, (ktoré im sľubovali získanie úveru za štandardných podmienok a vyriešenie situácie), nadobudla nehnuteľnosti za úplne a zjavne nevýhodných podmienok pre navrhovateľov vo výške cca 1 ich reálnej

ceny. Táto kúpna cena navyiac nebola navrhovateľom ani vyplatená v plnej výške a využitím neznalosti navrhovateľov alebo Iščou, bolo od nich vynútené prehlásenie o prevzatí 15.000,00 Eur ako časti kúpnej ceny, ktoré však neboli navrhovateľom nikdy vyplatené.

10. Okresný súd tiež dospel k záveru, že samotné uzavretie kúpnej zmluvy na prevod nehnuteľností za cenu cca 1 ich hodnoty, s osobami, ktorým hrozil výkon záložného práva, a ktoré sa dôvodne obávali o stratu bývania a majetku, za súčasného stavu, kedy ani výkon záložného práva by navrhovateľom nemohol priniesť nevýhodnejšie postavenie (väčšie straty či horšie uspokojenie) oproti následkom kúpy, nemožno charakterizovať ináč, ako zneužitie tiesne s uzavretím zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok (1 ceny). Preto aj v prípade, že by aj bola sporná kúpna zmluva platná, následkom odstúpenia podľa § 49 Občianskeho zákonníka zakomponovaného do žaloby, by zanikla a obnovilo by sa vlastnícke právo navrhovateľov.

11. Pri posudzovaní obsahu zmluvy prvoinštančný súd neprihliadal len na skutočnosť, že kúpna cena nehnuteľností bola stanovená vo výške 41.000,00 Eur vo vzťahu k ich celkovej hodnote 143.000,00 Eur, ale aj na skutočnosť, že bola uzavretá notárska zápisnica, na základe ktorej mohlo dôjsť k vyprataniu navrhovateľov z nehnuteľnosti bez rozhodnutia súdu a súdnej kontroly.

12. Zároveň súd nepovažoval za podstatnú skutočnosť, či navrhovatelia vedeli o tom, že podpisujú kúpnu zmluvu, notársku zápisnicu, či pochopili celý obsah právnych úkonov a dôsledky, keďže mal bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že účastníci nechceli uzatvoriť kúpnu zmluvu za účelom prevodu nehnuteľností, kde by z kúpnej ceny mohli uhradiť záväzky a vyhnúť sa tak nútenému výkonu záložného práva, ale celé konanie malo slúžiť len k určitému dočasnému prevodu pre získanie prostriedkov na reúver, či akúsi zábezpeku, čo do zabezpečenia reúverovania zmluvného vzťahu. Za týchto okolností skutočne na strane navrhovateľov absentovala vôľa previesť trvale vlastnícke právo na odporkyňa, čo je jedným zo základných znakov kúpnej zmluvy. Ak pri takomto právnom úkone absentovala slobodná a vážna vôľa vykonať právny úkon - uzavrieť predmetnú kúpnu zmluvu, aj v prípade, že by takýto úkon spĺňal ostatné náležitosti a podmienky požadované zákonom, bol by neplatný podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

13. Okresný súd zdôraznil, že ak mali kontaktné osoby Z. H. i Z. H. zabezpečiť získanie úveru a normalizáciu finančnej situácie navrhovateľov, hoci aj za províziu, a to aj vo vyššej ako obvyklej výške, nebol dôvod na to, aby „poradili“ navrhovateľom takýto predaj a uzavretie notárskej zápisnice na vypratanie. Akékoľvek zabezpečenie záväzkov mohli totiž riešiť inštitútom zabezpečovacieho prevodu práva, ktorý môže v krajnom prípade zabezpečovať záväzky, ak by nepostačovalo zabezpečenie záväzku navrhovateľov záložným právom, či iným vhodných zabezpečovacím prostriedkom. Za tejto situácie možno bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že uzavretím kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností za kúpnu cenu, ktorá je v hrubom nepomere k hodnote predmetu kúpy za účelom jej spätného predaja (aj bez navýšenia, či inej účtovanej odplaty) je obchádzaním zákona, konkrétne ust. § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka o zabezpečovacom prevode práva.

14 Z uvedených dôvodov, sporná kúpna zmluva bola uzavretá nielen v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, ale bola tiež zneužitím tiesne, neskúsenosti, rozumovej vyspelosti či ľahkomyselnosti navrhovateľov, ich rozrušenia a dôverčivosti, neschopnosti plniť záväzky za účelom získania značného a neodôvodneného prospechu, a to z kúpnej ceny, ktorá bola v hrubom nepomere k hodnote predávaných nehnuteľností, minimálne získaním čiastky 15.000,00 Eur (ako deklarovanej časti kúpnej ceny), ktorá však nebola navrhovateľom vyplatená, pri spätnom prevode. Takýto úkon nemožno teda hodnotiť ináč, ako úkon, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, teda všeobecne v spoločnosti akceptovanými morálnymi pravidlami a v rozpore s právnymi predpismi, ktorého uzavretím bol navyiac aj obchádzaný zákon.

15. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že z vykonaného dokazovania možno vyvodit' jednoznačný záver, že odporkyňa nenadobúdala nehnuteľnosť pre seba, ale pre iné osoby, pretože sama nemohla ani len disponovať v čase kúpy peňažnými prostriedkami na úhradu kúpnej ceny. Odporkyňa nemala žiadnu vedomosť o nadobudnutej nehnuteľnosti. Okrem toho nemala ani vedomosť o iných ňou realizovaných „obchodných“ transakciách a potrebnom finančnom krytí, majetku, či objeme prostriedkov. Podľa údajov a bilancie obchodných prípadov, podnikanie odporkyne muselo byť tak mimoriadne nevýhodné. Tento záver platí aj za situácie, že by súd pripustil dar 50.000,00 Eur, čo sa však nebolo v konaní preukázané, s prihliadnutím na úvahy súdu o majetkových pomeroch jej starého otca a sestry. Za danej situácie nemožno vysloviť iný záver, ako ten, že tak ako zosnulý starý otec odporkyne, či jej sestra, tak aj odporkyňa, figurovali ako vlastníci nehnuteľností bez akéhokoľvek výkonu vlastníckych práv a vôle držať nehnuteľnosť a vlastniť ju.

16. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti okresný súd konštatoval absolútnu neplatnosť spornej kúpnej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona a rozpor s dobrými mravmi a určil tiež aj vlastníctvo navrhovateľov v rade 1/ a 2/ k nehnuteľnostiam, ktoré títo nemohli stratiť neplatným právny úkonom.

17. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil aplikáciou ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení ust. 151 ods. 1 O.s.p. a priznal navrhovateľom, ktorí mali vo veci plný úspech náhradu trov konania voči odporkyňi, ktorá vo veci úspech nemala. Tieto trovy pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku z návrhu vo výške 132,50 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 5.234,89 Eur, tak ako boli presne vyčíslené a špecifikované v odôvodnení napadnutého rozsudku.

18. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporkyňa, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnila voči navrhovateľom náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

19. Uviedla, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Okrem toho rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhovateľke ako účastníkovi bola opakovane odňatá možnosť konať pred súdom. Namietala, že skutočnosti, na ktoré sa súd vo svojom rozhodnutí odvoláva, nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Navyše odporkyňa ako strana sporu bez svojej viny nemohla označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvej inštancie dôkazy, ktorými by preukázala svoje právo na výsledku sporu, pretože súd v súlade s ust. § 118 ods. 2 O.s.p. neuviedol, ktoré právne významné skutočnosti a tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, a ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné. Bez takéhoto hodnotenia súd vyzval účastníkov na predloženie ďalších dôkazov v konaní v zmysle ust. § 120 ods. 4 O.s.p.. Takýmto postupom bola odporkyňi odňatá možnosť konať pred súdom, v dôsledku čoho aj samotné dokazovanie zo strany odporkyne sa neuberalo spôsobom, ktorým by zabezpečil primeranú jej ochranu svojich práv. Odporkyňa pritom poukázala na viaceré rozhodnutia (Nález Ústavného súdu I.ÚS 26/94, ako aj Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 236/2010 a 3NCdo/18/2010, ako aj Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/33/2013).

20. Odporkyňa ďalej vyslovila nesúhlas so záverom prvoinštančného súdu o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu obchádzania zákona a rozporu s dobrými mravmi. Vo vzťahu k obchádzaniu zákona okresný súd konštatoval, že uzavretím kúpnej zmluvy s prevodom nehnuteľností za kúpnu cenu v hrubom nepomere k hodnote predmetu kúpy za účelom jej spätného predaja je obchádzaním zákona. Čo sa týka dohody o spätnom predaji nehnuteľností, odporkyňa namietala, že z výsluchov navrhovateľov je zrejmé, že mali záujem o spätné nadobudnutie nehnuteľností prevodom; z výsluchu odporkyne však uvedená skutočnosť nie je nijako zrejímavá. Tak súd, ako aj navrhovatelia nepoložili v priebehu konania odporkyňi nikdy otázku smerujúcu k dohode o spätnom prevode, resp. o jej vôli predat' nehnuteľnosť navrhovateľom späť. Odporkyňa citovala časti svojej výpovede prezentované pred v konaní pred okresným súdom. Podľa jej názoru, záver súdu o vôli odporkyne uzatvoriť kúpnu zmluvu so zámerom spätného prevodu navrhovateľom, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Táto skutočnosť nevyplýva ani z ostatných predložených dôkazov, konkrétne nesúvisiacich kúpnych zmlúv. Z nich totiž vyplýva, že len v jedinom prípade došlo k spätnému predaju majetku pôvodnému vlastníkovi - O. A., kedy nehnuteľnosť odporkyňa previedla na pôvodného vlastníka späť so stratou. Vo všetkých ostatných prípadoch došlo k prevodu majetku z odporkyne na tretie osoby, no nie na pôvodných vlastníkov. Ak keď vôľa spätného predaja majetku síce mohla byť prezentovaná zo strany nevypočutej svedkyne G., prípadne vypočutého svedka H., v skutočnosti však odporkyňa nemala skutočnú vôľu v čase podpisu kúpnej zmluvy previesť nehnuteľnosti späť na navrhovateľov. Takáto jej vôľa nebola v súdnom konaní ani zisťovaná. Argumentácia prvoinštančného súdu o tom, že právny úkon bol uzavretý tak, že jeho účelom bol spätný prevod, čím malo dôjsť k obchádzaniu zákona, je teda v konaní nepreukázaná. Táto skutočnosť je preto nepreskúmateľná pre absenciu dokazovania tejto otázky v konaní smerom k odporkyňi. Tak pri simulovanom a právnom úkone, ako aj pri obchádzaní zákona v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pre neplatnosť takéhoto právneho úkonu je nevyhnutná existencia neplatného právneho úkonu. Ak totiž právny úkon nevznikol, nemôže byť neplatný. V predmetnom súdnom konaní bola preukázaná existencia formálne platného právneho úkonu - kúpnej zmluvy, ktorú súd obsahovo, teda formálne nespochybnil. Súd poukázal na neplatnosť kúpnej zmluvy z titulu nedostatku platnosti vedľajšieho dojednania, a to údajného dojednania o spätnom prevode, ktorého existencia však v konaní pred súdom nebola spoľahlivo preukázaná. Odvolateľka zdôraznila, že neplatnosť právneho úkonu pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka možno vysloviť len vtedy, ak je spoľahlivo preukázaná existencia a obsah takéhoto právneho úkonu a

zároveň, ak je možno spoľahlivo skonštatovať obchádzanie zákona. Sporná kúpna zmluva neobsahuje žiadne dojednanie o spätnom prevode. Dohoda o spätnom prevode nebola medzi účastníkmi kúpnej zmluvy nikdy uzavretá. Ako strany zhodne uvádzali, nikdy sa spoločne nestretli, teda spoločne nikdy priamo nekomunikovali. Akéhokoľvek jednostranné vyhlásenia o existencii takejto dohody zo strany navrhovateľov nie sú spôsobilé preukázať existenciu takéhoto právneho úkonu. Vyhlásenia svedkov H., či G., ktorí sa odporkyňou dokonca ani nestretli (svedok H. sa s ňou stretol len inokedy pri úplnej inej príležitosti), sú pre posúdenie predmetného právneho vzťahu úplne irelevantné. Pre uzavretie právneho vzťahu je totiž potrebné splniť určité formálne náležitosti, inak je takýto právny vzťah absolútne neplatný (§ 40 ods.1 Občianskeho zákonníka). Vo vzťahu k právnym vzťahom týkajúcich sa prevodu nehnuteľností, je navyše potrebná písomná forma, inak je právny úkon neplatný (§ 46 Občianskeho zákonníka) a pre uzavretie zmluvy o budúcej zmluve je rovnako potrebná písomná forma, ktorá je v opačnom prípade postihovaná neplatnosťou právneho úkonu v zmysle ust. § 50a Občianskeho zákonníka. Odvolateľka má za to, že už aj samotný predpoklad, pre ktorý súd odvodzuje neplatnosť kúpnej zmluvy, a to dohoda o spätnom prevode, je nielenže neexistujúci právny úkon, ale ak by aj existoval, z formálneho hľadiska by bol neplatný.

21. Obchádzaním zákona je v zmysle ustálenej judikatúry stav, kedy právny úkon obchádza cieľ a zmysel realizovaného právneho úkonu. V súlade s Ústavou SR sa vlastnícke právo zaručuje. V súčasnosti má vlastnícke právo spomedzi všetkých majetkových práv najväčšiu právnu ochranu. Vlastníctvo má dva základné právne elementy, a to držbu a dispozíciu vecou. Právo držby môže vlastník veci postúpiť bez ohľadu na jeho dispozíčné právo. Vzhľadom na konštatovanie prvoinštančného súdu, že došlo k obchádzaniu zákona, je možné predpokladať, že súd zrejme (keďže to neuviedol) spochybňoval cieľ a zmysel realizovaného právneho úkonu, ktorým bolo nadobudnutie derivatívneho vlastníckeho práva odporkyňou. Odporkyňa opakovane pri výsluchu uviedla, že považovala túto svoju aktivitu za kapitálovú investíciu, s cieľom nadobudnúť zisk z kúpy a ďalšieho predaja nehnuteľností. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je vôbec zrejmé, k akému inému cieľu alebo zmyslu, okrem nadobudnutia neobmedzeného derivatívneho vlastníctva, mala podľa názoru súdu smerovať vôľa odporkyne pri uzatváraní kúpnej zmluvy. Súd síce uviedol, že celé konanie malo slúžiť len k určitému dočasnému prevodu pre získanie prostriedkov na reúver, či akúsi zábezpeku, čo do zabezpečenia reúverovania zmluvného vzťahu. Preto na strane navrhovateľov absentovala vôľa previesť trvale vlastnícke právo na odporkyňu, čo je jedným zo základných znakov kúpnej zmluvy. Takéto tvrdenie je možno pravdou, čo sa týka vôle navrhovateľov, v skutočnosti však vôľa odporkyne v konaní pred súdom prvej inštancie nebola spochybnená, resp. nebola preukázaná rozdielnosť vôle odporkyne s ňou uzavretou kúpnu zmluvou. Ak by aj navrhovatelia mali výhradu k uzatváranému právnemu úkonu a k jeho formálnym náležitostiam, tým, že ho považovali za dočasný, prípadne simulovaný, táto ich výhrada ani len nedorazila k odporkyni. Odporkyňa totiž uzatvárala zmluvu bez vedomosti o akejkoľvek výhrade navrhovateľov a bez akejkoľvek vlastnej výhrady z jej strany. Cieľom odporkyne bolo riadne a trvalé nadobudnutie vlastníckeho práva bez obmedzení, pričom navrhovatelia tento cieľ a zámer deklarovali odporkyni práve podpísaním kúpnej zmluvy a notárskej zápisnice. Okresný súd ani k tejto okolnosti nevykonával potrebné dokazovanie, no napriek tomu konštatoval neplatnosť kúpnej zmluvy.

22. Čo sa týka rozporu s dobrými mravmi, prvoinštančný súd konštatoval, že uzavretie zmluvy bolo nielen v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, ale aj zneužitím tiesne a neskúsenosti, rozumovej vyspelosti, či ľahkomyselnosti navrhovateľov, ich rozrušenia a dôverčivosti, neschopnosti plniť záväzky, za účelom získania značného neodôvodneného prospechu z kúpnej zmluvy, ktorá bola v hrubom nepomere k hodnote nehnuteľností. Takýto úkon nemožno hodnotiť inak, ako úkon, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi.

23. Pokiaľ sa týka tiesne navrhovateľov, v súdnom spise sa okrem pôvodnej úverovej zmluvy s veriteľom SOS finance plus, s.r.o. a jej dodatkov nenachádza žiaden dôkaz, ktorý by čo i len vypovedal o pomeroch na ich strane. Súdu teda nebolo zrejmé, aký dosahovali a dosahujú navrhovatelia príjem, či dôchodok, a či sú spôsobilí vykonávať pracovnú činnosť. Súd tiež konštatoval bezprostrednú hrozbu výkonu záložného práva. Tento jeho záver je však v rozpore s vykonaným dokazovaním. V spise sa totiž nenachádza jediný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec uplatnenie záložného práva voči navrhovateľom. Súd teda argumentuje skutočnosťami, ktoré nielenže nevyplývajú z dôkazov založených v súdnom spise, ale dokonca ani v čase realizácie predmetného úkonu neexistovali. Pre zistenie tiesne navrhovateľov v čase realizácie právneho úkonu nebolo vykonané žiadne dokazovanie. Navyše, navrhovateľom v rozhodnom čase blízki príbuzní požičali finančnú hotovosť 15.000,00 Eur a zároveň mali schválený bankový úver vo výške 34.000,00 Eur, čo je ďaleko viac, ako bola pôvodne dlžná čiastka.

24. Čo sa týka súdom vymenovaných subjektívnych vlastností navrhovateľov (neskúsenosť, rozumová vyspelosť, či ľahkomyselnosť, ich rozrušenie a dôverčivosť, neschopnosť plniť záväzky), tieto

predstavujú ich čisto subjektívne vlastnosti, ktoré ako také nemajú žiaden vplyv na dobromyseľnosť odporkyne. Odporkyňa sa totiž nikdy nestretla s navrhovateľmi.

25. Súd tiež v odôvodnení rozsudku uvádza, že „vzhľadom na príjmy a majetkové pomery odporkyne, považuje za nemožné, aby si pri legálnom investovaní bez daňových podvodov, či legalizácii príjmov z trestnej činnosti, nevšimla takúto stratu a naďalej takýmto investíciám dôverovala“, tzn., že vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že príjmy odporkyne musia plynúť z daňových podvodov, či legalizácie príjmov z trestnej činnosti, takéto zistenie vzhľadom na predmet konania vo veci samej odporkyňa označila za úplne irelevantné, minimálne dovtedy, kým súd nerozhodne o zhabaní veci získanej trestnou činnosťou, alebo o podobnom treste či opatrení v trestnom konaní vo vzťahu k jej osobe. Pokiaľ okresný súd v predmetnej veci pokračoval v konaní bez prerušenia konania (§ 109 ods. 2 písm. c) O.s.p.), možno vyvodiť záver, že predmetnú okolnosť vo svojej podstate nepovažoval za dostatočne závažnú vo vzťahu k následkom svojho rozhodnutia, ktorým je napríklad vydanie plnení navrhovateľmi odporkyne.

26. Ďalej odvolateľka namietala, že súd nevykonal ňou navrhované dôkazy, a to výsluch svedkov H., Vrlíkovej, K. a G. a tento svoj postup v odôvodnení rozsudku dostatočne neodôvodnil. Použil len výsluchy svedkov z trestného konania, čím porušil právo odporkyne na spravodlivý proces a vykonal dokazovanie spôsobom, ktorý je v rozpore s platným právom.

27. Podľa názoru odporkyne, dokazovanie vo veci bolo vykonávané v rozpore s ust. § 120 ods. 1 O.s.p., keď bez ohľadu na návrhy účastníkov súd vykonával len vlastné dôkazy, ktoré neboli v konaní zo strany účastníkov navrhované a ktoré nemali žiaden súvis s konaním a rozhodovaním vo veci samej. Postupom súdu bolo porušené i ústavné právo odporkyne na súkromie. Za neprijateľné odporkyňa označila vykonanie dôkazov, keď jej súd uložil povinnosť, aby v lehote 20 dní predložila súdu všetky fotokópie zmlúv, ktoré podpísala, ktorými nadobudla a následne previedla nehnuteľnosti, resp. aspoň označila čísla vkladových konaní tak, aby si ich súd mohol vyžiadať; ďalej súd žiadal Okresný úrad Žilina, odbor katastrálny, aby, ak má možnosť, vylustroval a oznámil, aké nehnuteľnosti nadobudla odporkyňa, kedy, pod akými číslami vkladových konaní a kedy, pod akými číslami vkladu takéto nehnuteľnosti scudzila, jedná sa o celé územie SR. V prípade, ak to nemôže vykonať, aby oznámil súdu, kto a ako môže vykonať takúto kompletnú lustráciu; ďalej súd žiadal ČSOB, a.s., aby súdu zaslala kompletný výpis z účtu odporkyne od jeho založenia po súčasnosť, čím bolo porušené aj právo na bankové tajomstvo. Takýto postup považuje odporkyňa za rozporný s článkom 11 Ústavy SR. Ďalej odvolateľka namietala, že v rámci vykonaného dokazovania pri výpovediach svedkov a účastníkov súd týmto osobám položil, podľa jej názoru, množstvo sugestívnych a kapciózných otázok.

28. Odporkyňa tiež namietala, že jej i jej právnenému zástupcovi bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď jej právny zástupca svoju neúčast' na pojednávaní dňa 11.12.2004 súd napriek jeho riadnemu a včasnému ospravedlneniu pojednávanie vykonal bez ich účasti. Neskôr im súd tiež neumožnil zopakovať výsluch navrhovateľky a svedka H..

29. Navyše odvolateľka namietala i nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku s poukazom na znenie ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a tiež skutočnosť, že zápisnice o súdnom pojednávaní boli súdom vyhovené diktovaním podľa § 374 ods. 1 O.s.p., no nebol z nich vyhotovený zvukový záznam podľa § 40aa O.s.p. (najmä z pojednávaní konaných v dňoch 03.03.2015 a 03.11.2015).

30. Čo sa týka náhrady trov právneho zastúpenia navrhovateľov, odvolateľka poukázala na skutočnosť, že súd postupoval úplne v rozpore s právnym predpisom, keď rozhodoval o trovách právneho zastúpenia v snahe postupovať podľa § 13 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z., a v rozpore s týmto ustanovením sčítal tarifné odmeny dvoch konaní, aj keď konal len o jednej veci, pričom o druhej veci (určenie neplatnosti kúpnej zmluvy) mal konať len ako o prejudiciálnej otázke, nie ako o veci samej. Súd teda ignoroval ust. § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny a vychádzal z hodnoty veci, aj keď išlo právny úkon - zmluvu o prevode nehnuteľností, nie o vec alebo majetkové právo.

31. Navrhovatelia vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnili voči odporkyne náhradu trov odvolacieho konania vo výške 984,09 Eur, ktoré žiadali zaplatiť na účet ich právneho zástupcu.

32. Konštatovali, že predmetom konania v tejto veci je rozhodovanie o návrhu navrhovateľov na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy špecifikovanej v petite žaloby a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, platnosť ktorej napadli navrhovatelia žalobou z dôvodov v nej uvedených. Základom sporu je vykonaným dokazovaním preukázaná neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy a rovnako aj dôvodnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy zo strany navrhovateľov.

33. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo dostatočne preukázané, že pri uzavretí napadnutej kúpnej zmluvy absentovala vážnosť prejavu vôle na oboch stranách; a minimálne zo strany navrhovateľov nebola nikdy vôľa previesť na odporkyňa vlastníctvo nehnuteľností. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že navrhovatelia sa stali obeťou organizovanej skupiny vedenej Z. K., stíhaným pre obzvlášť závažný zločin podvodu. Z vykonaného dokazovania taktiež vyplynulo, že odporkyňa vo veci figurovala ako tzv. biely kôň. K vysloveniu takéhoto záveru navrhovateľov i súd oprávňuje najmä veľké množstvo kúpnych zmlúv, ktoré odporkyňa podpisovala s ďalšími rovnako podvedenými osobami. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil obranu odporkyne, ktorá tvrdila, že kúpou a predajom nehnuteľností zhodnocovala svoje finančné prostriedky, ako nelogickú a účelovú. Vzhľadom na tvrdené finančné operácie je vylúčené, aby mala odporkyňa k dispozícii dostatok peňazí na reálnu kúpu nehnuteľností. Odvolateľka nedokázala hodnoverne vysvetliť, prečo v investovaní svojich peňazí cez Z. K. pokračovala i po tom, čo výsledkom údajných investícií bola strata v rozsahu niekoľko tisíc Eur. Súd prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania preto správne konštatoval, že uzavretá kúpna zmluva je neplatná jednak z dôvodu chýbajúcej slobodnej a vážnej vôle na oboch zmluvných stranách, teda aj na strane odporkyne. Pokiaľ odporkyňa uvádza, že na jej strane nebola zisťovaná skutočná vôľa ďalšieho nakladania s nehnuteľnosťou, táto jej odvolacia námietka podľa názoru navrhovateľov nie je dôvodná. Navrhovatelia poukázali na veľké množstvo zadovážených iných kúpnych zmlúv, v ktorých odporkyňa figurovala a kedy sama uviedla, že nehnuteľnosti kupovala a predávala na pokyn Z. K. a že sa o ich stav nikdy nezaujímal, tvrdiac, že ide o investíciu, ktorou si chce zhodnotiť svoje finančné prostriedky. Súd prvej inštancie teda správne uzavrel, že pri napadnutej kúpnej zmluve tak na strane predávajúcich, ako aj na strane kupujúcej, absentovala vážna vôľa trvalo previesť vlastníctvo na odporkyňa za kúpnu cenu uvedenú v zmluve.

34. Zároveň je kúpna zmluva neplatná aj z dôvodu, že z okolností prípadu vyplynulo, že podpísaním kúpnej zmluvy došlo k obchádzaniu zákona.

35. Predmetnú kúpnu zmluvu navyše okresný súd posúdil ako zmluvu uzavretú v rozpore s dobrými mravmi a vyslovil, že je skôr nemožné zistiť dôvody pre platnosť právneho úkonu ako pre jeho neplatnosť. S týmito závermi sa navrhovatelia v plnom rozsahu stotožňujú.

36. Pokiaľ odporkyňa tvrdí, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, táto jej obrana nemá oporu v zistenom skutkovom stave, ani v platných právnych predpisoch. Odporkyňa neuvádza a nekonkretizuje, ktorú právne významnú skutočnosť alebo tvrdenie považovala za nesporné. Počas konania bola odporkyňa zastúpená právnym zástupcom a je výlučne vecou jej rozhodnutia, aké dôkazy na podporu svojej obrany súdu navrhne. Problémom podľa odporkyne je, že súd prvého stupňa vykonané dôkazy nevyhodnotil podľa jej predstáv. V dôsledku toho tvrdenie odporkyne o odňatí možnosti konať pred súdom neobstoí.

37. Tvrdenie odporkyne, že súd neplatnosť kúpnej zmluvy odvodzuje od absencie vedľajšieho dojednania o spätnom prevode nehnuteľností, navrhovatelia navrhovatelia označili za mylné, pretože neplatnosť napadnutej kúpnej zmluvy nespočíva v absencii dohody o spätnom prevode, čo vo svojom odôvodnení netvrdí ani súd prvej inštancie. Dôvodom neplatnosti napadnutej kúpnej zmluvy je nepreukázanie slobodnej a vážnej vôle na oboch stranách uzavrieť kúpnu zmluvu, ako aj zistené obchádzanie zákona. Z tohto dôvodu je táto jej odvolacia námietka irelevantná.

38. Pokiaľ odvolateľka na podporu platnosti kúpnej zmluvy na strane 3 svojho opravného prostriedku predkladá teoretické právne úvahy o obsahu vlastníckeho práva a obchádzaní zákona, nie je zrejmé, čo touto časťou odvolania chcela povedať a jej opravný prostriedok je v predmetnej časti zmatečný a chaotický.

39. Hoci odporkyňa v odvolaní spochybňuje skutkový záver prvoinštančného súdu, v zmysle ktorého je napadnutá kúpna zmluva v rozpore s dobrými mravmi, bližšie nešpecifikuje, prečo tento záver okresného súdu považuje za nesprávny a obmedzuje sa iba na všeobecné konštatovanie, že v odôvodnení napadnutého rozsudku nie sú uvedené žiadne dôkazy. Pozornosti odporkyne ale ušlo, že na strane 15 napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie podrobne a vyčerpávajúco zdôvodnil, z akých dôvodov považoval zmluvu za uzavretú v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok a taktiež poukázal na hrubý nepomer medzi kúpnu cenou uvedenou v zmluve a reálnou hodnotou nehnuteľností a zároveň dospel k správne záveru, že časť kúpnej ceny vo výške 15.000,00 Eur deklarovaná ako zaplatená v hotovosti, v skutočnosti vôbec nebola vyplatená. Uvedená kúpna zmluva je teda v rozpore so všeobecne spoločensky akceptovanými morálnymi pravidlami.

40. Pokiaľ odporkyňa polemizuje s tvrdením súdu prvej inštancie, že s poukazom na jej zistené príjmy a majetkové pomery je nemožné, aby reálne investovala do nehnuteľností v deklarovanom rozsahu, navrhovatelia poukázali na podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd bez akýchkoľvek pochyb vysvetlil, že vzhľadom na zistené príjmy odporkyne (keď pracuje v pracovnom

pomere s priemerným príjmom 450,00 Eur netto) je vylúčené, aby realizovala investície rádovo v desiatkach tisíc Eur, pri týchto investíciách dosahovala stratu a napriek tomu v investovaní cez Z. K. naďalej pokračovala. Okresný súd tiež správne konštatoval, že vzhľadom na časovú nadväznosť nadobúdania jednotlivých nehnuteľností, nemohla mať odporkyňa dostatok finančných prostriedkov na reálne zaplatenie kúpnej ceny. Samotná odporkyňa v konaní nedokázala dôveryhodne vysvetliť a preukázať pôvod finančných prostriedkov použitých na ňou tvrdené investície. Vzhľadom na dôkaznú situáciu potom okresnému súdu neostala iná možnosť, ako konštatovať, že odporkyňa bola do celej veci zapojená ako biely kôň bez reálneho úmyslu nadobudnúť pre seba kúpou predmetnú nehnuteľnosť.

41. Námietku odporkyne, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy výsluchom svedkov H., Vrlíkovej, K. a G., a že vykonanými dôkazmi bolo zasiahnuté do práva odporkyne na súkromie, navrhovatelia označili ako nedôvodnú. Svedok Z. H. bol vypočutý na pojednávaní dňa 11.12.2014. Pokiaľ ide o výsluch ďalších svedkov, je síce právom strany sporu navrhovať dôkazy, ale rozhodnutie o tom, či bude dôkaz vykonaný, urobí súd, a nie strana. V predmetnej veci okresný súd správne ustálil, že výsluch navrhovaných svedkov je nadbytočný, pretože skutkový stav v rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci je dostatočne a spoľahlivo zistený už vykonanými dôkazmi. Nedôvodná je i námietka odporkyne o zásahu do jej súkromia v rámci vykonaného dokazovania. Je evidentné, že zadováženie kúpnych zmlúv, v ktorých odporkyňa figurovala ako investorka, rovnako aj výpis z jej účtu, boli dôkazy potrebné na riadne zistenie skutkového stavu. Aj tieto dôkazy prispeli k formulovaniu skutkového záveru, že odporkyňa sa vo veľkom rozsahu vedome alebo nevedome podieľala na organizovanej trestnej činnosti a rovnako zo zadováženého výpisu z účtu odporkyne súd prvej inštancie zistil, že odporkyňa ani len teoreticky nemohla mať dostatok finančných prostriedkov na realizáciu ňou deklarovanych investícií.

42. Pokiaľ odporkyňa namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, navrhovatelia konštatovali, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že tento sa dôsledne riadil ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a jeho odôvodnenie je dostatočne presvedčivé. Odporkyňa pri tejto odvolacej námietke nekonkretizuje, v čom vidí porušenie jej práva na súdnu ochranu v kontexte nedostatočného odôvodnenia rozsudku. Zároveň nie je povinnosťou súdu uviesť v odôvodnení rozhodnutia odpoveď na každú otázku nastolenú účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré boli z hľadiska merita veci rozhodujúce.

43. K námietke odvolateľky, že okresný súd nesprávne vyčíslil priznané trovy konania trov konania, navrhovatelia uviedli, že predmetom konania sú dva uplatnené nároky, a to určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie vlastníctva. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď navrhovateľom priznal právo na náhradu týchto trov v uplatnenom rozsahu.

44. Odporkyňa k vyjadreniu navrhovateľov nepodala vyjadrenie.

45. Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (podľa § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p.) a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia § 156 ods. 3 O.s.p.) podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

46. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a návrh navrhovateľov o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku napadnutého odvolania zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

47. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky odporkyne uvedené v opravnom prostriedku, a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

48. Odvolateľka vo svojom opravnom prostriedku len zopakovala argumentáciu prezentovanú v prvostupňovom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnila so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, tak ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

49. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.

ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je teda vždy vecou súdov (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo tvrdenia odporkyne nepovažoval za pravdivé v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov. Na strane druhej bola tak v konaní preukázaná pravdivosť tvrdení navrhovateľov. Odvolací súd vo všeobecnej rovine k výsledkom dokazovania a jeho hodnoteniu zo strany prvoinštančného súdu pre úplnosť udáva, že v sporovom konaní primárne nesie dôkazné bremeno navrhovateľ v súvislosti s tými tvrdeniami, ktoré umožňujú žalobe vyhovieť, ak budú tieto tvrdenia preukázané a na strane druhej i odporca nesie dôkazné bremeno tých tvrdení, ktorými odôvodňuje svoju obranu proti žalobe. Ak nie je možné zistiť určitú skutkovú okolnosť, ktorá je medzi účastníkmi sporná a pre rozhodnutie dôležitá, postihne nepriaznivý dôsledok toho účastníka, ktorý mal v súvislosti s ním dôkaznú povinnosť. V danom prípade išlo o odporkyňu a jej skutkové tvrdenia a dôkazy navrhnuté v tomto konaní. Ak po vykonanom dokazovaní nie je možné urobiť záver ani o pravdivosti tvrdenia účastníka o určitej skutkovej okolnosti, ale ani záver o nepravdivosti tohto tvrdenia, znamená to, že tvrdená skutočnosť nebola preukázaná. Dôsledok neunesenia dôkazného bremena, v danom prípade na strane odporkyne, sa premietol do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

50. Odvolateľka namietala, že súd prvej inštancie nedodrжал zákonom stanovený postup v zmysle ust. § 118 ods. 2 O.s.p., keď napriek tomu, že vo veci boli vykonané viaceré pojednávania, ani na jednom z pojednávanií samosudca neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné tak, aby prípadne účastníci konania mohli upraviť ďalší procesný postup v konaní. Ani zo zápisníc o súdnych pojednávaniach nevyplýva, že by bol tento postup dodržaný. Túto odvoláciu námietku vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Ak totiž samosudca postup podľa ust. § 118 ods. 2 O.s.p. nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka z jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Porušenie uvedeného ustanovenia zákona teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napríklad v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a podobne, čo napokon v prejednávanej veci vyplýva aj z obsahu zápisníc z pojednávanií pred súdom prvého stupňa, keď súd vykonával dokazovanie výsluchmi účastníkov a svedkov, ku ktorým sa účastníci mali právo priebežne vyjadrovať, rozhodoval aj o návrhoch na vykonávanie ďalších dôkazov a v závere pojednávania vyzval účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy (§ 118 ods. 4 O.s.p. - č.l. 432 spisu). Obidve strany sporu tiež boli súdom prvého stupňa riadne poučené v zmysle ust. § 120 ods. 4 O.s.p.. Striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 O.s.p. zo strany súdu nezakladá vadu odňatia možnosti konať pred súdom, nanajvýš inú procesnú vadu, ktorá však nemohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Toto ustanovenie nezakotvuje povinnosť súdu oboznámiť účastníkov konania s predbežným právnym názorom súdu na vec; upravuje len postup súdu pri vedení pojednávania a týka sa skutkových okolností, resp. potreby ďalšieho dokazovania a jeho zamerania. Takýto záver odvolacieho súdu vyplýva aj z uznesení Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 167/2012, sp.zn. 3Cdo 1376/2015, pričom druhý z nich bol publikovaný aj v časopise Zo súdnej praxe pod č. 2/2016.

51. Ako už bolo konštatované vyššie, súd v konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci konania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, takýto jeho postup nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (R 125/1999, R 6/2000). Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vychádzal z množstva dôkazov produkovaných procesnými stranami v konaní i tých, ktoré si na základe tvrdení strán zadovážil sám postupom v súlade s ust. § 120 ods. 1 vety tretej O.s.p. a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol (strana 7 rozsudku), prečo niektoré z dôkazov navrhnutými procesnými stranami nevykonal. Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci a skutkové tvrdenia strán, aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo namieste aj vykonanie iných dôkazov súdom, než len tých, ktorých vykonanie navrhli procesné strany. Pokiaľ ide o posúdenie platnosti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, teda ak prichádza do úvahy možnosť absolútnej neplatnosti právneho úkonu, je povinný súd zaoberať sa touto otázkou z úradnej povinnosti.

To samozrejme za podmienky, že priebeh predchádzajúceho konania, vykonaného dokazovania, takúto možnosť naznačuje; prípadne je tento postup súdu určený priamo žalobným petítom, tak ako je tomu i v posudzovanej veci. Za týchto okolností bol daný výnimočný prípad vykonávania dôkazov súdom aj iných než len tých, ktoré navrhli a predložili procesné strany.

52. Navrhovatelia sa podanou žalobou domáhajú obnovy zápisu ich vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na list vlastníctva v katastri nehnuteľností, čím je nepochybne daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti spornej kúpnej zmluvy. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že ak spočíva výkon práva, ktorý je objektívne v rozpore s dobrými mravmi, v konaní právneho úkonu, je tento právny úkon tiež neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka), a to aj v prípade, že samotný obsah tohto úkonu v rozpore s dobrými mravmi nie je (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26Cdo 1847/2008). Platnosť, či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len podľa okolností, ktoré existovali v čase jeho urobenia. V súlade s touto tézou postupoval i prvostupňový súd v priebehu celého dokazovania a dôsledne vykonal dokazovanie, na základe ktorého dospel k záveru o neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy pre jej rozpor z dobrými mravmi.

53. Odporkyňa pri svojej argumentácii opomína fakt, že zmluva, ktorá svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka), je od začiatku absolútne neplatná; nie je rozhodujúce, či účastníci zmluvy o dôvode jej neplatnosti vedeli.

54. Obchádzanie zákona spočíva vo vylúčení právne záväzného pravidla správania sa zámerným použitím prostriedkov, ktoré sami o sebe nie sú zákonom zakázané, v dôsledku čoho sa nastolený stav javí z hľadiska pozitívneho práva ako nenapadnuteľný. V prípade simulácie právneho úkonu vyplýva dôvod neplatnosti simulovaného právneho úkonu z nedostatku vážnej vôle oboch zmluvných strán byť viazaný prejavom, ktorého úlohou je zakryť skutočnú vôľu strán týkajúcu sa usporiadania vzájomných vzťahov - práv a povinností (zastretý právny úkon). Zatiaľ čo v prípade simulácie chýba skutočná vôľa oboch strán zmluvy byť viazaný jej obsahom a právnymi účinkami, v prípade právneho úkonu in fraudem legis je taká vôľa daná a absolútnu neplatnosť takéhoto úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka nespochybňuje ani skutočnosť, že strany poskytli plnenia dohodnuté v zmluve. Obchádzanie zákona spočíva vo vylúčení právne záväzného pravidla správania sa zámerným použitím prostriedkov, ktoré sami o sebe nie sú zákonom zakázané, v dôsledku čoho sa nastolený stav javí z hľadiska pozitívneho práva ako nenapadnuteľný. Konanie in fraudem legis predstavuje postup, keď sa niekto chová formálne podľa práva, ale tak, aby zámerné dosiahol výsledok právnou normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci. K obchádzaniu zákona dôjde v prípade, keď právny úkon nie je v právnom rozpore so zákonom, ale svojimi účinkami a najmä svojim účelom zákon, jeho ciele a zmysel (ratio legis) obchádza (rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 314/2007).

55. Na doplnenie krajský súd uvádza, že okresný súd pri svojom rozhodovaní v súdnej veci dôsledne vychádzal výkladových pravidiel pre občianskoprávne úkony upravených Občianskom zákonníku. Pri rešpektovaní interpretačného pohľadu upravenom v jeho ustanovení § 35 ods. 2 a 3 je nevyhnutné vždy dôsledne reflektovať aj ďalšie okolnosti, ktoré súviseli, resp. sprevádzali správanie účastníkov v predkontraktačnom období, a najmä potom pri uzatvorení predmetnej zmluvy. Uvedenou optikou logiky je potrebné sa nazerať tiež na správanie účastníkov a pochopiť ich stimul, pohnútky, ktoré ich viedli k predmetnému zmluvnému rokovaniu, ktoré po formálne právnej stránke nakoniec vyústilo do uzavretia predmetnej zmluvy.

56. Z dokazovania vykonaného okresným súdom (najmä kúpnych zmlúv týkajúcich sa iných predávajúcich a odporkyne ako kupujúcej a výpisu z účtu odporkyne) vyplynul správny právny záver okresného súdu, o tom, že odporkyňa predmetné nehnuteľnosti kupovala a predávala na pokyn Z. K. a že sa o ich stav nikdy nezaujímal, tvrdiac, že ide o investíciu, ktorou si chce zhodnotiť svoje finančné prostriedky. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že pri napadnutej kúpnej zmluve, tak na strane predávajúcich, ako aj na strane kupujúcej, absentovala vážna vôľa trvalo previesť vlastníctvo na odporkyňu za kúpnu cenu uvedenú v zmluve, a to z dôvodov v ňom uvedených. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že dôvodom neplatnosti napadnutej kúpnej zmluvy je nepreukázanie slobodnej a vážnej vôle zo strany oboch zmluvných strán uzavrieť kúpnu zmluvu, ako aj zistené obchádzanie zákona. Zo zisteného skutkového stavu vyplynuli vady prejavu vôle oboch zmluvných strán, tak ako ich konštatoval vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie. Neplatnosť kúpnej zmluvy nebola teda založená na absencii dohody o spätnom prevode, ako to tvrdí odvolateľka.

57. Okresný súd vo odôvodnení svojho rozhodnutia (strana 15) vyčerpávajúco uviedol, prečo predmetnú kúpnu zmluvu považoval za uzavretú v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. Poukázal zároveň na hrubý nepomer medzi kúpnu cenou uvedenou v zmluve a reálnou hodnotou nehnuteľností, pričom tiež dospel k správne záveru, že časť kúpnej zmluvy vo výške 15.000,00 Eur, ktorá bola deklarovaná ako zaplatená v hotovosti, v skutočnosti nebola navrhovateľom vôbec vyplatená. Takáto kúpna zmluva nemôže byť teda platná, keďže popiera všeobecne spoločensky akceptovateľné morálne pravidlá.

58. Pod pojmom tieseň sa rozumie objektívny hospodársky alebo sociálny, niekedy i psychický stav, ktorý takým spôsobom a s takou závažnosťou dolieha na osobu uzatvárajúcu zmluvu, že ju obmedzuje v slobode rozhodovania natoľko, že učini právny úkon, ktorý by inak neučinila. Krajský súd stotožnil so záverom prvostupňového súdu o tom, že navrhovatelia uzavreli predmetnú kúpnu zmluvu v tiesni, kedy im v dôsledku čerpania úveru od nebankovej spoločnosti SOS finance plus, s.r.o. reálne hrozil výkon záložného práva na nehnuteľnosť. Táto skutočnosť vyplýva priamo už zo samotného inštitútu záložnej zmluvy, ktorú navrhovatelia uzavreli s uvedenou obchodnou spoločnosťou. Záložná zmluva sa pritom týkala nehnuteľnosti, ktorá slúži navrhovateľom na bývanie. Iné nehnuteľnosti navrhovatelia nevlastnia a ako dôchodcovia nemali inú možnosť ako zabezpečiť si ďalšiu finančnú hotovosť na úhradu svojho záväzku týmto spôsobom (potom ako im VÚB, a.s. ich žiadosť o úver zamietla). Ako správne uviedol prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí, o tejto situácii veľmi dobre vedeli aj osoby, ktoré celú transakciu pripravovali (K., H., G.) a nepochybne aj odporkyňa s poukazom na jej blízky vzťah k Z. K., aj keď v predmetnej veci figurovala len v pozícii tzv. bieleho koňa. Okresný súd z vykonaných dôkazov zistil, že odporkyňa sa vo veľkom rozsahu či už vedome alebo nevedome podieľala na organizovanej trestnej činnosti.

59. Nápadne nevýhodné podmienky je potrebné posudzovať vždy konkrétne, podľa okolností daného prípadu, a vždy musia znamenať konkrétnu nevýhodu (v súdenom prípade sa jednalo o navrhovateľov ako predávajúcich v spornej kúpnej zmluve) v porovnaní s inými fyzickými alebo právnickými osobami v čase uzavretia zmluvy. Dokazovaním zistený hrubý nepomer medzi kúpnu cenou uvedenou v zmluve a reálnou hodnotou nehnuteľností je nepochybne zjavná nevýhoda navrhovateľov v porovnaní s inými subjektmi práva, ktoré by v danom čase predali predmetné nehnuteľnosti za podstatne vyššiu sumu, minimálne tú, ktorá bola určená znaleckým posudkom. Okresný súd preto správne uzavrel, že sporná kúpna zmluva bola uzavretá za nápadne nevýhodných podmienok.

60. Pokiaľ odporkyňa poukazuje vo svojej časti odvolania na ochranu vlastníckeho práva vyplývajúceho z ústavy, odvolací súd všeobecne k tejto námietke uvádza, že ochranu vlastníckeho práva garantovanú právnym poriadkom Slovenskej republiky rešpektuje. Vo všeobecnosti však platí, že aplikácia práva nie je o sofistikanom odôvodnení nespravodlivosti, ale naopak, o ochrane reálne existujúcich práv. Uvedenému konštatovaniu odvolacieho súdu zodpovedá obsah opravného prostriedku odporkyne, ktorého súčasťou je i prekrúcanie účelu jednotlivých inštitútov, tendenčné spájanie vecne nesúvisiacich argumentov, vytrhnutie časti argumentácie z rozhodnutí Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu i ostatných súdov SR a podobne.

61. Ani námietka odporkyne, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože jej právny zástupca požiadal pojednávanie konané dňa 11.12.2015 odročiť z dôvodu zdravotných problémov nie je dôvodná. Odvolací súd poznamenáva, že vo vzťahu k odporkyne je účasť na pojednávaní jej právom, ktorú v danom prípade nevyužila. Vo vzťahu k právnomu zástupcovi odporkyne odvolací súd poukazuje na znenie ust. § 119 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyplýva, že ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania. V danom prípade právny zástupca navrhovateľky ku svojej žiadosti o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov takéto potvrdenie lekára nepripojil. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že právny zástupca tak učinil až dňa 08.01.2015 (teda nie v deň pojednávania), a to predložením potvrdenia ošetrojúceho lekára MUDr. Z. X., ktoré neobsahuje vyššie uvedené náležitosti požadované zákonom (č.l. 150 spisu).. Za takéhoto stavu nemožno považovať postup okresného súdu, ktorý v predmetný deň vec prejednal v neprítomnosti odporkyne a jej právneho zástupcu, za postup, ktorým by im odňal možnosť konať pred súdom, keďže súd prvej inštancie postupoval v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p.

62. V súdnej veci sa okresný súd sa dôsledne zaoberal všetkými procesnými návrhmi účastníkov, ktoré boli v konaní prezentované a po riadne vykonanom dokazovaní vo veci aj meritórne rozhodol. V priebehu konania prvoinštančný súd dôsledne poučoval účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach. Odporkyňa bola v konaní zastúpená advokátom, ktorý prezentoval stanoviská klientky k prejednávanej veci. Pokiaľ súd postupoval v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a prejednal vec v neprítomnosti odporkyne a jej právneho zástupcu, nebol následne daný žiaden dôvod na opakovanie jeho dokazovania.

63. Rovnako námietku odvolateľky o tom, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav veci a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nie je dôvodná. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vychádzal z množstva dôkazov produkovaných procesnými stranami a zabezpečených i ním samotným a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo niektoré z dôkazov navrhnutých obidvomi procesnými stranami nevykonali. Napokon okresný súd v súlade s ust. § 132 O.s.p. všetky dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Vo vzťahu ku genéze týkajúcej sa celej prejednávanej veci, odvolací súd poukazuje na okresným súdom zistený skutkový stav, ktorý sa vo svojom odôvodnení s ním riadne vysporiadal a s ktorými dôvodmi sa odvolací súd plne stotožnil.

64. Námietku odvolateľky o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd tiež vyhodnotil tiež ako nedôvodnú. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. Nálezy Ústavného súdu SR III.ÚS 209/04, IV.ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. V dôvodoch rozhodnutia je nevyhnutné vyložiť právne aplikačné úvahy, ktoré súd viedlo k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu. V záujme preskúmateľnosti zdôvodnenia právneho posúdenia veci je rovnako potrebné, aby súd v odôvodnení rozsudku presvedčivými argumentmi vyvrátil právne nesprávne námietky účastníkov. Všeobecný súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Okresný súd výsledky hodnotenia dôkazov zahrnul do odôvodnenia napadnutého rozsudku a v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. dostatočne a veľmi precízne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za rozhodné, preukázané a z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.

65. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol dôvody, prečo návrhu navrhovateľov vyhovel a určil, že kúpna zmluva zo dňa 9.9.2013, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Žilina dňa 16.9.2013 pod č. V 6620/13, ktorou navrhovatelia v rade 1/ a 2/ predali odporkyni nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX v k.ú. L., okres Žilina (sporné nehnuteľnosti), je neplatná. Následne určil, že navrhovatelia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností.

66. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku o určení neplatnosti spornej kúpnej zmluvy ako vecne správny potvrdil. Vychádzajúc z viazanosti odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.), odvolací súd potvrdil aj výrok napadnutého rozsudku o určení vlastníckeho práva navrhovateľov k sporným nehnuteľnostiam, keďže odvolateľka vo svojom oprávnom prostriedku vo vzťahu k tejto časti rozhodnutia neuviedla žiadnu argumentáciu.

67. K námietke odvolateľky, že okresný súd nevyhotovil zvukový záznam z pojednávania (§ 40aa O.s.p.), odvolací súd uvádza, že toto jej tvrdenie považuje za ničím neodôvodnené. Navyiac, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

68. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj závislý výrok o trovách prvostupňového konania, ktorý plne zodpovedá § 142 ods. 1 O.s.p. a úspechu navrhovateľov v konaní. Pokiaľ odvolateľka namietala nesprávnu výšku priznaných trov konania, odvolací súd konštatuje, že výška priznaných trov je v plnom súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Z návrhu na začatie konania vyplýva, že predmetom tohto konania sú dva uplatnené

nároky, a to: 1/ určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a 2/ určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V prvom prípade sa odmena advokáta určí podľa ust. § 11 ods. 1 vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. a v druhom prípade sa jeho odmena určí podľa ust. § 10 ods. 1 tejto vyhlášky, vychádzajúc z hodnoty predmetu sporu (sporných nehnuteľností) v sume 143.000,00 Eur stanovenej znaleckým posudkom. Následne okresný súd postupoval pri výpočte hodnoty jedného úkonu právnej služby v súlade s ust. § 13 ods. 3 vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z., z ktorého vyplýva, že pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach. Výpočet priznaných trov právneho zastúpenia za jednotlivé úkony právnej služby zodpovedá konkrétnym ustanoveniam vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb citovaných v napadnutom rozhodnutí. Vo zvyšnej časti odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje na výpočet trov konania uvedených v napadnutom rozhodnutí.

69. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľom v rade 1/ a 2/ priznal ich náhradu. Odvolateľka - odporkyňa nemala v tomto štádiu konania úspech, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na ich náhradu.

70. Naproti tomu úspešní navrhovatelia si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania uplatnili, a to vo výške 984,09 Eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia advokáta, ktorý ich zastupoval v tomto konaní. Vychádzali z tarifnej odmeny podľa § 13a ods.1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v spojení s ust. § 13 ods. 3 tejto vyhlášky, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu odporkyne zo dňa 12.03.2016 (§ 14 ods. 1 cit. vyhlášky) nasledovne: v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. vychádzajúc z hodnoty predmetu sporu 143.000,00 Eur pri určení, že nehnuteľnosti patria do BSM navrhovateľov, odmena predstavuje sumu 712,05 Eur. Hoci advokát zastupoval dvoch účastníkov konania, s prihliadnutím na ich nerozlučné procesné spoločenstvo, si uplatnil trovy tak, ako keby bola nehnuteľnosť vo vlastníctve iba jedného a neaplikoval ust. § 13 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.. Z toho vyplýva, že jeden úkon právnej služby za tento nárok predstavuje sumu 712,05 Eur + režijný paušál v sume 8,58 Eur účtovaný v zmysle § 16 ods. 3 cit. vyhl., ku ktorému prináleží 20 % DPH v sume 144,13 Eur = 864,76 Eur. Vo vzťahu k nároku o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy vychádzal právny zástupca navrhovateľov pri vyúčtovaní úkonu právnej služby z ust. § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., keď jeden úkon právnej služby predstavuje 66,00 Eur + režijný paušál za tento úkon 8,58 Eur účtovaný podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH zo súčtu uvedených súm predstavuje čiastku 14,92 Eur (§ 18 ods.3 cit. vyhl.) = 89,50 Eur. Pri aplikácii ust. § 13 ods.3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. potom odmena za právne zastupovanie v druhej (ostatnej) veci predstavuje sumu vo výške 1/3-iny z tejto sumy, t.j. čiastku 29,83 Eur.

71. Odvolací súd preskúmal výšku uplatnených trov a konštatoval, že tieto boli advokátom navrhovateľov uplatnené správne, s výnimkou uplatnenia režijného paušálu, ktorý si advokát vyúčtoval ku spojenej veci o určenie neplatnosti právneho úkonu. K výpočtu hodnoty jedného úkonu právnej služby odvolací súd poukazuje na svoju argumentáciu v bode 67. odôvodnenia tohto rozhodnutia. Pri výpočte odmeny právneho zástupcu navrhovateľov krajský súd vychádzal z odmeny za jeden úkon právnej služby z ust. § 13a ods.1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v spojení s ust. § 13 ods. 3 tejto vyhlášky, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu odporkyne zo dňa 12.03.2016 a jeho odmena tak predstavuje sumu 712,05 Eur + režijný paušál v sume 8,58 Eur účtovaný v zmysle § 16 ods. 3 cit. vyhl., ku ktorému prináleží 20 % DPH v sume 144,13 Eur = 864,76 Eur a zo sumy 66,00 Eur a DPH k tejto sume vo výške 20 % (4,40 Eur), z ktorého dôvodu odmena za túto právnu vec predstavuje sumu 70,40 Eur, keď 1/3-ina z uvedenej sumy predstavuje po zaokrúhlení sumu 23,47 Eur (§ 13 ods. 3 citovanej vyhlášky) potom odmena právneho zástupcu navrhovateľov predstavuje sumu 864,76 Eur + 23,47 Eur, čo v súčte činí sumu 888,23 Eur.

72. Zároveň v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p. priznané trovy odvolacieho konania v celkovej sume 888,23 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia splnomocneného zástupcu navrhovateľov, odvolací súd uložil odporkyňi zaplatiť na účet advokáta, ktorý zastupuje navrhovateľov v tomto konaní.

73. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané pred 01.07.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čomu zodpovedá i procesný postup a rozhodovanie odvolacieho súdu. K písomnému vypracovaniu rozsudku však dochádza za účinnosti „nového“ procesného predpisu - zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Vzhľadom k nie celkom jednoznačným prechodným ustanoveniam (osobitne § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá CSP) odvolací súd v rámci písomného vyhotovenia uznesenia čiastočne zohľadnil aj aktuálnu právnu úpravu; napr. uvedenie mien a priezvisk sudcov rozhodujúcich

vo veci, terminológiu (s výnimkou označenia strán sporu, ktorých označením bol viazaný už vyhlásením rozsudku), číslovanie odsekov odôvodnenia, poučenie o (ne)prípustnosti dovolania.

74. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)